

VELKOMMEN TIL FØRJULSTREFF

Alle museumsvenner og speiderledere inviteres til formiddagstreff på Vesterlen Speidermuseum, Våganessvingen 5b, 4050 Sola

Torsdag 6. desember -18 kl. 1100-1400

PROGRAM

Velkommen

Fredsløset vårt tennes

Innlegg fra Hallvard Slettebø, tidligere 1. Egersund og filatelist

Servering: Smurte rundstykker, kake, kaffe/te

Sosialt samvær. Sang. Loddsalg.

Museumsnytt og referat fra året 2018

Ordet fritt

Trekning av dagens utlodning.

Dugnadsgruppen ønsker hjertelig velkommen og håper mange har anledning å være med oss på denne før-jul-samlingen.

VEL MØTT

Gunvor Synøve Opland.

Min speiderpiketid, 10 til 18 år, hadde jeg i Metodistkirkens speiderkorps som var tilknyttet KFUK, så min speiderpike drakt var brun. Det var kjekke år med turer og leirliv. Først som speiderpike og siden som «Peff» patruljeleder. Vennskapet som knyttes i felles lek, moro og alvor er vennskap som varer. Min aktive speidertid hadde pause noen år da jeg giftet meg med Petter som dessverre døde i 2014.

Ordtaket: En gang speider – alltid speider
passer for meg også. For da min datter i 1976 kom i speideralder og begynte i Madla speideren var det naturlig for meg å bli med som leder.

Speiding har alltid stått sentralt hjemme hos oss, Petter var veldig interessert i friluftsliv og ble med på speiderturer og dugnader i speideren. Vi syns det var viktig å videreføre gleden og interessen for speiding og friluftsliv til begge våre barn. Så hele familien har hatt masse glede av speideren.

Jeg har vært leder i Madlaspeideren hele min voksne aktive speidertid. Jeg startet som flokk-leder for speidere i alderen 8 til 10 år. Mange av speiderne jeg hadde opp gjennom årene, er fremdeles med i gruppen i dag. Om de ikke er med selv som leder, så kommer de med barna sine og er med på dugnader. Det syns jeg er veldig kjekt. Er det noe jeg er spesiell glad for er det når speiderne, jeg hadde som barn, kommer til meg som voksne mennesker, gir meg en klem og takker for alt de har fått opplevd i speideren.

Av andre speiderlederverv var jeg bl.a. speidernes representant i 17. mai-komiteen i 20 år. Jeg var med i styret for Madla speidergruppe i mange år. I 1980 årene var jeg med å starte svømmeopplæring i Madla-speideren. I Stokkavannsmarsjen var jeg mer eller mindre fast post-mannskap i mange år. Egentlig har jeg vært med på det meste, har vanskelig for å si nei når noen spør om hjelp. Å komme hjem etter en leir, en dugnad eller annen speideropp-levelse, og så tenke: «dette vil jeg være med på igjen» - er en fantastisk følelse. Å sitte rundt bålet om kveldene, synge sanger, lytte til vitser, delta i fortrolig samtale – ja det er noe helt spesiell som gir meg så utrolig mye.

Som pensjonist var det naturlig for meg å bli med i dugnadsgruppen på speidermuseet. Her treffer jeg speidervenner som jeg kjenner fra felles opplevelser gjennom speiderarbeid. Det gir meg den naturlige tilhørigheten til speiderarbeidet. Nå er det kjekt å være med å fortelle besøkende speidergrupper om speiderhistorien, vise dem hvordan vi hadde det i speideren i «gamle dager».

Lære dem om gamle teknikker i speideren. Å delta i dugnadsarbeid på museet sammen med andre, som setter speidingen høyt, er givende for meg.

Som speider er man aldri alene. Jeg er heldig og takknemlig, som har fått muligheten til å være speider. Det har vært en fantastisk reise. Jeg er glad og stolt over å være med i speider-arbeidet.

Hafrsfjord 30.9.2018.

Gunvor Opland.

Vi vil gjerne gratulere 1. Sola med 70 års jubileet 3. sept. Dagen ble feiret på Strandleiren der Racin Kolnes, grunnleggeren, bygde strandkapellet sammen med speiderne og der de hadde sine møter.

Kverneland kan også jubilere med 70 aktive år den 14. desember. Vi gratulerer!

NY KVARTALSRAPPORT FRA SPEIDERMUSEET.

Etter en fantastisk fin sommer, møttes alle i dugnadsgruppen igjen i midten av august. Nå skulle tankene gå fra gode sommeropplevelser over til høstens museumsarbeid.

programmet hadde vi flere nye prosjekter:
speidergrupper ønsket å besøke museet,
fordelte datoene og alle fikk komme på ønsket tidspunkt.
jubileet i 2019?
dagen i desember?
Fornye/- og utvide utstillingene på museet.
registrering/og lokaliserings oppgaver.

På høst

- flere
- vi
- 10 års
- Før-jul-
-
- Nye

Velkommen til nytt museums-år. Til sist åpningstiden på museet etter den nye bomringen trer i kraft.

Mange forslag kom fram og resulterte i nye og spennende prosjekter å arbeide med.

Vi ønsker å markere 10 års jubileet med et jubileumsmerke. Med merket skal der følge 10 speider-/og museums historiske spørsmål. Besøkende på museet kan ta dette merke ved å besvare spørsmålene.

Mer nytt om dette i neste avis.

Vi ønsker å presentere speidergrupper etter tur på museet. De enkelte grupper vil få en forespørsel fra oss og kan dermed gi tillatelse eller trekke seg.

Ut over høsten vil der komme litt nytt å se på museet. Vi er kommet langt med oppsett av krets- og landsleirer fra 1911 og fram til siste leir i 2017. Det er tidkrevende men interessant å finne frem alle merkene, kopiere og sette dem opp.

Materiell fra St. Georgs Gildene har ligget på lager lenge, nå er alt blitt registrert og lokalisert. Med tiden vil vi antakelig kunne presentere det også i utstillingen på museet. Med henblikk på Hallvard Slettebøs innlegg om frimerker på før-jul-dagen, kan vi fortelle, at det er St. Georgs Gildene som driver Speidernes Frimerkebank. Den er lokalisert i Bergen og formålet er å samle frimerker og filatelistisk materiale, driftsoverskuddet går tilbake til speiderarbeidet.

St Georgs Gildene, i Norge, ble stiftet 14. Juni 1952.

Ved å lese skrapbøker fra speiderarbeid gjennom tidene, kan man få mange spennende opplysninger. På museet har vi gått i gang med en del kasser med aviser og avisutklipp som må leses, sorteres evt kopieres og settes i mapper for å registreres og lokaliseres. Tiden vil vise hvilke «gullkorn» vi finner der.

All materiell vi får til museet blir sortert i bestemte kategorier. Derne st får det et ID nummer, et registrerings nummer og et lokaliserings nummer. Er det bøker, hefter, blader, bilder eller diplomer får det også et plasserings nummer. Det siste nummer forteller oss hvor på hyllen, i skuffen eller i kassetten denne er. I august fikk vi, i gave to kasser med speider romaner. Her blir de klargjort for biblioteket.

Marta og Bell har vært blå pikespeidere gjennom mange år. Når de i tillegg har en veldig god hukommelse, har tatt mange speider-bilder og selv deltatt på nesten alt innen speiding. Ja, da er det utrolig hva der kommer frem når de to «mimrer» over innkommet materiell fra pikespeiderne i vår krets. Oversikten om alle pikespeider tropper i Nord- og Sør Rogaland krets er klar, nå fortsetter de med Old Guide grupper. Vi gleder oss til å kunne presentere dette på museet.

Tor Inge er å regne for leksikonet når det gjelder speider-arbeidet i vårt distrikt. På museet forsøkte vi tidligere å få til en historisk oversikt over alle speidertropper/grupper som hadde eksistert og som eksisterer ennå i vår krets. Dette arbeidet ble «lagt på is» grunnet annet arbeid som krevde vår tid. Nå ser det lysere ut for nettopp dette prosjekt også. Tor Inge vil fortsette dette arbeid. Så med tiden kan vi antakelig presentere både gutte- og jentetroppene på museet.

Med dette har jeg forsøkt å gi et lite innblikk i noe av det ukjentlig arbeidet på museet. Alle har sine interesser og oppgaver. Vi hjelper hverandre og finner alltid løsninger på eventuelle problemer. Etter et par timer møtes vi til lunsj hvor snakken går livlig, opplysninger blir gitt og diskutert, der etter fortsetter vi arbeidet til stengetid.

Museets offisielle åpningstid, etter nye bomringer er trått i kraft, vil være fra kl. 10 til 14,30. Det vil alltid være mulig for interesserte å besøke museet på annen tid som må avtales med oss på forhånd.

I dette kvartal har dugnadsgruppen gitt 364 dugnadstimer til museet.

Takk for innsatsen og for timene sammen på speidermuseet.

Hafrsfjord 30.9. 18. Esther.

Kretsmerket for Vesterlen krets av Norges Speiderforbund

Monumentet, de tre sverdene innerst i Hafrsfjord, «Sverd i fjell», er laget av Fritz Røed. Det er et minnesmerke for slaget i Hafrsfjord i 872, da Norge ble samlet til et rike. Dermed er det et nasjonal merke med betydning for hele Norges historie.

Symbolene for merket med de tre sverdene er:

RETTFERD - FRIDOM - FRED

Kretsmerket fikk vi i begynnelsen av 1980 årene da Norsk Speidergutt Forbund og Norsk Speiderpike Forbund, april 1978, ble slått sammen til et forbund: Norges Speiderforbund.

Symbolikk: Norge ble samlet til et rike og speiderne i et forbund.

Det nye felles Kretsmerket er laget av speiderleder Ingrid Lauåsvåg fra Randaberg speidergruppe. I 1980 tok Ingrid speiderforbundets høyeste lederutdanning: Trekløver Gilwell kurset. Kurset består av en ukes kurs på et av forbundets kurssentre og minimum 4 ukers praksis i egen gruppe relatert til arbeidsgrenen. I 1980 årene var Ingrid knyttet mest opp mot kretsarbeid og i regi av dette utarbeidet hun vårt nåværende kretsmerke. Også i kretsmerket har sverdene samme symbolikk.

Lar vi tankene spinne litt omkring symbolene i kretsmerket og speiderarbeidet kan vi finne uendelig mange likheter.

- Det er et symbol om fortiden som også står for framtiden.
- Det er vennskap – sverdene er plantet stødig i fjell.
- Tro – Håp - Kjærlighet.
- Minnesmerket er et fredssymbol

Derfor handler symbolene om at strid og uenighet blant alle småkongene i landet er slutt, framtiden skal vise samarbeid. Nettopp samarbeid er et av speidingens viktigste begrep.

Symbolikken i SVERD I FJELL begrenses i grunnen bare av fantasien vår.

September 2018
Esther.

SPEIDERMERKER

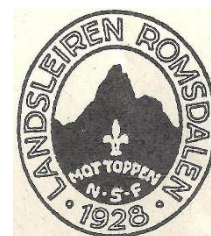
På museet har vi nå 8 ringpermer i A4 størrelse og ca 8-10 cm tykkelse med speider-merker. Alle er registrert og lokalisert.

Gjennom speidernes vel 100 års eksistens her i Norge er det blitt et betydelig antall av merker. I den senere tid har vi funnet frem merker fra alle kretsleirer i regi av Vesterlen krets, Nord og Sør Rogaland krets + landsleirmerker fra NSPF og NSF. Det var kun noen få leirer vi ikke hadde originale merker fra. Vi har flere leirer hvor vi har omtale av leiren i form av en innbydelse eller annen leirinformatjon, men på disse papirene er det ikke noe leirmerke. Leirene omtales heller ikke som landsleirer eller kretsleirer. Der brukes ord som: Speiderleiren i Bjerkreim eller Bergensleiren, Romsdalsleiren osv. De to siste er landsleirer og den første er en kretsleir. Det pussige var at jeg torsdagen før hadde funnet frem to sider fra Romsdalsleiren som vi hadde arkivert. Sidene ser ut som de har ligget i en speidersekk på vei hjem fra en leir. Dermed måtte Egil i gang med avfotografering så vi kunne redde bilder og informasjonen vi hadde.

Dette gjorde meg nysgjerrig på om det fantes merker fra de første leirer? Jeg undersøkte dermed i speiderhistorisk leksikon fra Norsk Speidermuseum. Der finner jeg alle landsleirene og ser at den første landsleir som fikk sitt spesielle landsleirmerke i metall var NSF's femte landsleir, Romsdalsleiren.

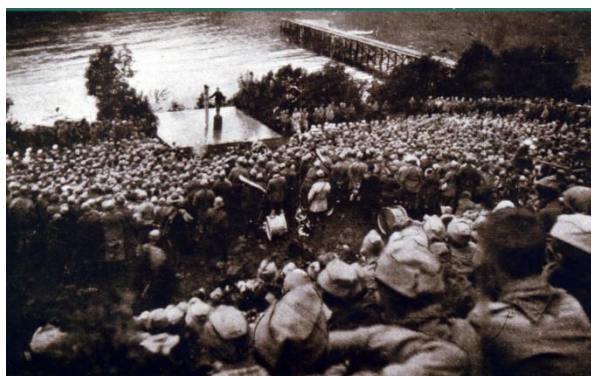

Norsk Speidermuseum omtaler de fire første leirer som landsleirer. Merket som brukes for å vise at det er en landsleir arrangert av Norsk Speidergutt Forbund er det daværende Forbundsmerke. I tillegg er der bilder fra leirene. Ganske interessant lesing.

Dette var greit å finne ut av, for vi har gjort noe lignende med de få leirene vi ikke hadde merker fra. Vi kopierte speiderguttens lilje og fikk dermed et merke som kunne representere leiren vi ikke hadde merke fra.

Dermed ser det ut som den femte Landsleiren i 1928 er den første landsleir som fikk sitt leirmerke i metall. Fra 1928 og frem 1940 var det metallmerker speiderne fikk delt på en leir. Vi har flere speiderbelter museet som er dekorert med metallmerker beltet rundt. Likeså ble metallmerkene satt stangen til troppens banner eller flagg. slike stenger har vi på museet.

som
til ca
når de
på
hele
på
Også

Her ses et avfotografert bilde fra leirheftet som hadde ligget i speidersekken i 1928.

Esther.

STØTTE TIL MUSEETS ARBEID:

Andelsbrev kan kjøpes ved å betale inn ønsket beløp på konto 3201.30.18625. Merk innbetalingen med navn og adresse, da får dere andelsbevis på beløpet i posten. Andelsbevis kan også kjøpes på museet ved besøk der.

Vi selger andelsbevis pålydende

Kr. 50,- kr. 100,- kr. 500,- kr. 1000,- og fritt beløp

MUSEUMSBESØK:

Musèet er åpent torsdager fra kl. 1000 til kl. 14,30. **Velkommen!**

Ønskes besøk til annen tid kan det avtales pr telefon.

Inngangsbillett:

Barn kr. 10,-

Voksne: kr. 20,-

KONTAKTER TIL MUSEET:

Egil Bjelland	tlf. 51 55 35 01	mobil: 920 64 909
Esther Bjelland	mobil: 920 28 706	esther.bjelland@lyse.net
Anne Brit Egeland	mobil: 930 91 776	anne.b.egeland@hotmail.no
NSF kretskontor	mobil: 950 31 101	post@vesterlen.no
K/M kretskontor	mobil: 940 09 491	post@rogalandspeider.no
Kretsenes websider	www.vesterlen.no	www.rogalandspeider.no

